

Príloha

Názov aktivity

Kroky na zamyslenie sa nad informačnou poruchou: Praktický príklad

Hodnotenie zdrojov

Skontrolujte zdroj článku. Pochádza z renomovaného spravodajského média, lekárskeho časopisu alebo z neznámej webovej stránky? V tomto prípade, ak je zdrojom známa a dôveryhodná spravodajská organizácia, je pravdepodobnejšie, že je spoľahlivý.

Autorstvo

*Identifikujte autora článku. Má odborné znalosti v danej oblasti?
Vyhľadajte prípadné konflikty záujmov. Sú prepojení s organizáciami, ktoré by mohli mať na danej téme osobný záujem?
Preskúmajte, či je autor dôveryhodný, pokiaľ ide o jeho tvrdenia.*

Analýza obsahu

Pozorne si prečítajte článok a venujte pozornosť použitému jazyku. Sú v ňom senzačné alebo emóciami nabité slová?

Vyhľadajte konkrétne tvrdenia alebo štatistiky. V uvedenom príklade je tvrdenie o tom, že vakcíny spôsobujú autizmus. Sú na podporu tohto tvrdenia uvedené dôveryhodné štúdie?

Preskúmajte tón článku. Je vyvážený, alebo sa zdá, že má vopred stanovený program?

Krížové odkazy

Vyhľadajte ďalšie renomované zdroje, ktoré potvrdzujú alebo vyvracajú tvrdenia uvedené v článku.

V tomto prípade si overte informácie o súvislosti medzi očkovaním a autizmom od uznávaných zdravotníckych organizácií, ako je Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) alebo Centrum pre kontrolu a prevenciu chorôb (CDC).

Kontextové aspekty

Zvážte širší kontext. Bolo toto tvrdenie vo vedeckej komunite vyvrátené alebo zdiskreditované?

Premýšľajte o časovej osi. Je to nedávny objav alebo dlhodobý konsenzus?

Kritické myslenie

Zhodnoňte logickú súdržnosť argumentu. Opiera sa o anekdotické dôkazy alebo o vedecky podložený výskum?

Dávajte si pozor na konfirmačné skreslenie. Interpretujete informácie tak, aby ste potvrdili svoje predchádzajúce presvedčenie?

Overovanie faktov

Na overenie konkrétnych tvrdení v článku použite webové stránky na overovanie faktov, ako sú Snopes, PolitiFact alebo FactCheck.org.

Ak existujú, vyhľadajte odvolania alebo opravy, pretože môžu naznačovať dôveryhodnejší zdroj.

Mediálna gramotnosť

Zvážte médium, prostredníctvom ktorého sú informácie prezentované. Je to spravodajský článok, názorový článok alebo vedecká štúdia?

Rozpoznajte potenciál dezinformácií v zdieľaniach v sociálnych médiách alebo v titulkoch clickbait.

Diskusia a zdieľanie

Pred zdieľaním článku alebo informácií o ňom sa zamyslite nad možnými dôsledkami. Je zodpovedné zdieľať potenciálne nepravdivé alebo zavádzajúce informácie?

Spätná väzba a podávanie správ

Ak máte podozrenie, že informácie sú zavádzajúce alebo nepresné, zvážte ich nahlásenie platforme, spravodajskej organizácii alebo príslušným agentúram na kontrolu faktov.

